

DRWECA

z dodatkami: „Opiekun Młodzieży“, „Nasz Przyjaciel“ i „Rolnik“

„Drwęca“ wychodzi 3 razy tygodniowo we wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów 1,35 zł z doręczeniem 1,50 zł miesięcznie. Kwartalnie wynosi 4,00 zł, z doręczeniem 4,50 zł. Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-lamowej 10 gr, na stronie 3-lamowej 30 gr, w tekście na 2 i 3 stronie 40 gr, na 1 stronie 50 gr, przed tekstem 60 gr. — Ogłoszenia zagr. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Druk i wydawnictwo „Drwęca“ Sp. z o. p. w Nowemście.

Adres telegr.: „Drwęca“ Nowemiasto-Pomorze.

Rok VIII.

Nowemiasto-Pomorze, Czwartek, dnia 15 marca 1928.

Nr. 32

Napomnienia powyborcze.

Postowie niech we Warszawie spełnią swoje — a my w kraju nasze zadanie.

Wybory mamy już poza sobą. Minął przeto okres rozgorączkowania umysłów agitacją wyborczą i napiętego zaprzęgnięcia uwagi sprawą wyborów. Trzeba przyznać, że ostatnie wybory znamionowała niezwykła zaciętość i bezprzykładne partyjnictwo, które oczywiście dobrych, zbawiennych wyników wydać nie mogło. Ale teraz sprawa ukończona, wybór dokonany, już co się stało, ostać się nie może. Musi tak pozostać aż do przyszłych wyborów, kiedy to ze smutnych doświadczeń, poczynionych przy ostatnich wyborach, wysnuć będzie należało zbawienne wnioski na przyszłość, aby nie popaść znów w te same błędy, ale raczej lepiej sprawę postawić, przeprowadzić. Teraz po dokonanych wyborach ci wybrańcy ludu — szczęśliwi lub nie — dobrani lub niedobrani, pojedą do Warszawy, aby tam radzić nad dołą i losami naszego państwa, a więc i naszymi. Ważne ich tam czekają zadania, od spełnienia których zależeć będzie polepszenie albo pogorszenie bytu naszego państwa. Są tacy, którzy nie mają dość słów na wychwalenie obecnego składu Sejmu, my tego zdania nie podzielamy, owszem — zdaje nam się — że on nie rokuje dobrych nadziei. Mamy to wrażenie, że brak w nim większości o jednolitej orientacji i kierunku politycznym, uniemożliwi twórczą — owocną współpracę z rządem. Zresztą, qui vivra, verra. W każdym razie z natężoną uwagą śledzić będziemy wszelkie zamysły, poczynania i prace nowego Sejmu, opisując je naszym Czytelnikom jak najstaranniej i dokładnie, o ile rozmiary naszej gazety na to pozwolą, aby i oni mogli sobie dokładny urzeczywistnić obraz o wartości obecnego składu naszych ciał ustawodawczych i ich pracy. Ale podczas gdy wybrani głosowaniem powszechnem postowie radzić będą tam we Warszawie nad sprawami naszego państwa, my pozostaniemy u siebie w domu, przy naszych zwykłych zajęciach, w dotychczasowych warunkach i stosunkach.

Postowie, przyjmując wybór, wzięli na siebie nie małą odpowiedzialność, bo odpowiedzialność przed całym narodem i za przyszłość całego państwa — ale i my tu pozostaliśmy w domu i w zwykłych naszych warunkach mamy — jeden w mniejszym, drugi we większym zakresie — do spełnienia również ważne zadania wobec społeczeństwa i kraju. Bo człowiek uspołeczniony ma obowiązki nie tylko wobec siebie, swych najbliższych, ale i wobec społeczeństwa w ściślejszym i szerszym pojęciu. Minął czas rozgorączkowania, zaprzęgnięcia umysłów jedną, jedyną głównie sprawą — to jest sprawą wyborczą, trzeba wrócić znów do normalnego trybu życia — a przede wszystkim do szarej, ale wytężonej pracy. Przed nami leży otwarte szerokie pole rozmaitych dziedzin, na których uwydatniać się winna nasza działalność, twórczość i duch poświęcenia. Mamy rozmaite towarzystwa, organizacje o zbawiennych celach, od pracy nad którymi zostaliśmy przez okres wyborczy poniekąd oderwani, a do której teraz znów wrócić nam trzeba i to ze zdwojoną gorliwością i zapałem — a mianowicie najpierw, by powetować straty i szkody, które tym organizacjom wyrządziło zaciętrzewienie partyjne, zapamiętała agitacja przedwyborcza, do której powiągano niepotrzebnie i rozmaite organizacje społeczne, oraz rozbić się i rozdzielenie partyjne ich kierowników i przywódców. Trzeba to czempredziej naprawić, a potem dążyć do tego, żeby ich rozwój jeszcze bardziej i intensywniejszy potęgował niż dotąd.

Wśród wielkiej różnorodności naszych organizacji społecznych na pierwszym miejscu stawilibyśmy pracę i opiekę nad młodzieżą, aby choć doprowadzić do tego, by ta młodzież nasza lepsza była od nas, którzy nie umieliśmy nawet zdobyć się na to, by dobru ogółu, pożytkowi Ojczyzny moc podporządkować nasze interesy partyjne. Bo czyż to nie wstyd i hańba dla nas, żeśmy oddali jedynie dla naszej niezgody i pniactwa partyjnego zupełnie niepotrzebnie kilka mandatów, choćby już tylko mając najbliższą Ojczyznę na oku — Pomorze — w ręce

naszych wrogów! Oby choć nasza młodzież umiała lepiej zrozumieć interes i dobro państwa od nas i umiała się też zdobyć na większą karność i zgodność od nas!

Potem na drugim planie stawilibyśmy nasze towarzystwa oświatowe. Państwa o zakroju i charakterze demokratycznym mają zapewnić szczęśliwy byt i odpowiedni rozwój tylko przy należytych poziomie umysłowym swych obywateli. Gdzie tego brak, gdzie panuje ciemnota i zacofanie, tam ustroj demokratyczny i wolnościowy do niczego nie doprowadza, owszem nadużywany i wyzyskiwany bywa przez ludzi mesumiennych i przewrotnych na szkodę i zgubę państwa. Równie pilną uwagę poświęcić należy i naszym organizacjom o podkładzie gospodarczym, a więc organizacjom zawodowym, mającym na celu przez skupianie wspólnych wysiłków poszczególnych zawodów podnoszenie i poprawianie ich bytu, a temsamem przynależnie dobrobytu całemu krajowi. Tu na pierwszy plan wysuwają się nasze kółka rolnicze, zrzeszenia kupieckie, rzemieślnicze, robotnicze itd. Podczas, gdy więc nasi postowie zasiadają do pracy przy głównej maszynie państwowej, my tu u siebie zabierzmy się do rączej, wytężonej, a wydatnej pracy w naszych małych sejmach i parlamentach, w naszych towarzystwach, kółkach i organizacjach. Tylko wtenczas będzie dobrze w kraju, kiedy pracy naszych posłów wtórować i jej towarzyszyć będzie energiczna i ofarna praca nasza w całym kraju na rozmaitych placówkach społecznych.

Jeżcze jedno. Roznamiętniona, rozgorączkowana agitacja wyborcza wśród obywateli kraju nagromadziła dużo niezdrowych kwasów i trujących oparów zawiści, swarów, kłótni, rozdwojenia biatniego. Mówią o nas Polakach, że my jesteśmy narodem łatwo zapalnym, który, jak prędko się poręwa i rozpala, tak prędko stygnie i gaśnie. Prawda to — przez tę naszą wadę niejedno zmarnowaliśmy już w przeszłości świetne zwy-

cięstwo. Ale w tym wypadku niechby ona nam choć na dobro wyszła. Niech, jak prędko rozgorączkowaliśmy się partyjną wadą, gniewem, zawiścią i nienawiścią do braci naszych innych poglądów partyjnych w okresie przedwyborczym, niech teraz po wyborach, to wszystko od razu zgaśnie i zniknie i niech przez te duszne opady niezdrowej atmosfery wyborczej znów przebijają się niepokalane, błogoczynne słońce zgody i jedności bratniej, pod którego ożywcymi promieniami rozwijać się będzie nasza twórczość, energia i wrodzone nam tak liczne zdolności ku jaknajwiększym pożytkom dla naszej Ojczyzny.

Ostateczny wynik wyborów do Senatu

dnia 11 marca rb.

Nr. 1 Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem	48 mand.
„ 2 Polska Partja Socjalistyczna	10 „
„ 3 P. S. L. „Wyzwolenie“	7 „
„ 7 Narodowa Partja Robotnicza	2 „
„ 8 Ukraiński Selański Robotniczy Selirob	1 „
„ 10 Stron. Chłopskie (Bojko)	3 „
„ 17 Zjednoczony Naród Żydów z Małopolski	1 „
„ 18 Blok Mniejszości Narodowych	21 „
„ 21 Narod.-Państw. Blok Pracy	1 „
„ 22 Wyborczy Blok Ukraińskiej Socjal. Selirob	1 „
„ 24 Lista Katolicko-Narodowa	9 „
„ 25 Polski Blok Kat. Stronnictw Ludowych „Piasta“ i Ch. D.	6 „
„ 37 Korfanty	1 „
Razem	111 mand.

84 milj. marek na wzmocnienie niemieckiej.

Berlin, Budżet dodatkowy, przedłożony radzie państwa, zawiera szereg następujących pozycji dodatkowych, związanych z pomocą dla żywołu niemieckiego na kresach wschodnich Rzeszy i zagranicą — odpowiednio podwyższonych.

1. Fundusze na utrzymanie kulturalnych, naukowych i humanitarnych stosunków z zagranicą, powiększone o 2 i pół miljony marek, 2. fundusze na zasiłki dla Niemców zagranicą, podwyższone o 1.045.000, 3. fundusze na popieranie specjalnych zadań kultural-

nych, leżących w interesie żywołu niemieckiego, podwyższone o 750.000. 4. fundusze na długoterminowe kredyty na cele kolonizacji uchodźców w sumie 4.050.000, 5. fundusze na nacjonalizację zakładów przemysłowych, zagrożonych pod względem narodowym we wschodnich obszarach pogranicznych w sumie 12 milionów.

Z 84 milionów, przeznaczonych dla obszarów pogranicznych wyznaczono na Prusy Wschodnie 60 milionów.

Turcja wejdzie do komisji rozbrojeniowej na wniosek Polski.

Kwestja udziału Turcji w rokowaniach komisji rozbrojeniowej, rozpoczynającej swe prace (dnia 14 marca poruszona listem Litwinowa, stanowiła ważną sprawę, rozważaną w czasie poufnych pertraktacji. List ten był manewrem Sowietów, pragnących odgrywać rolę protektora Turcji temberdzkiej, iż dowiedzieli się cnie, że jedno z państw, członków Ligi miało sprawę tę formalnie wnieść na Radę. Procedura Ligi wymaga, ażeby podobną propozycję postawił jeden z członków Rady. Usilne zabiegi zaczęły czynić Niemcy, ażeby zeskamotować ten efekt, jednakże w czasie rozmów przekonały się, iż inny członek Rady nieoficjalnie za-

powiedział, iż zgłosi oficjalnie zaproszenie Turcji na konf. Odbędzie się to na posiedzeniu poufnym. Propozycje te zgłosił min. Zaleski. W ten sposób tradycyjna przyjaźń polsko-turecka zapisze nowy fakt zbliżenia i sympatii. Posunięcie to wykazuje aktywność polityki polskiej na wschodzie Europy i odgrywanie coraz wybitniejszej roli w koncercie międzynarodowym. Niemcy i Sowiety chciały wydrzeć Polsce tę inicjatywę, jednak zręczna granina Zaleskiego, a zdaje się, że i wola zainteresowanego pokrzyżowały te plany. Turcja weźmie udział w pracach rozbrojeniowych Ligi na wniosek Polski.

Księża litewscy uciekają do Polski.

Do szeregu osób, które przerwane stosunkami i terrorem na Litwie, przedarły się na terytorjum polskie, dołączają się w ostatnim dniu i dwaj księża.

Wczoraj, patrol K. O. P. w okręgu suwalskim przytrzymał dwóch zbiegów litewskich, którzy po wylegitymowaniu się okazali się księdzem Wiencusem i Dworanowskim z Kowna. Obydwaj przekroczyli nielegalnie granicę Polski. Po bliższym zbadaniu okazało się, że księża Wiencus i Dworanowski przebywali już w Polsce i za antypaństwową działalność zostali z granic Rzeczypospolitej wydalen. Obecnie obaj księża oświadczają, że po zbadaniu stosunków na Litwie nie mogą tam pracować, proszą rząd polski, by przyjął ich

z powrotem i obiecują solennie nie prowadzić żadnej antypolskiej agitacji na kresach.

Czy zapewnienia księży Wiencusa i Dworanowskiego zostaną przyjęte i czy rząd polski pozwoli im na osiedlenie, nie zostało jeszcze ustalone.

Litwa skazuje dalej Polaków na śmierć za rzekome szpiegostwo.

Wilno, 11. 3. Z Kowna donoszą, że sąd wojenny w Kownie skazał na śmierć dwóch Polaków: Sadowskiego i Orłowa, oskarżonych o uprawianie wywiadu na rzecz Polski. ■

Dnia 13-go bm. o godzinie 6-tej po południu zasnęła w Bogu opatrzona Sakramentami św. po ciężkich cierpieniach nasza najdroższa matka, nasza ukochana siostra, babka i teściowa

ś. p.

z Grzegorzewskich

Konstancja Heykowa

w 68 roku życia.

O czym donosi w smutku pogrążona

Rodzina.

Nowemiasto, dnia 14-go marca 1928 r.

Eksportacja zwłok do kościoła parafialnego odbędzie się z domu żaloby w piątek, dnia 16-go o godz. 5-tej po południu, pogrzeb w sobotę po nabożeństwie, które się odbędzie o godz. 9-tej rano.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Ruch towarzystw.

Nowemiasto. Zebranie mies. Zw. Inw. Wojennych w Nowemiście odbędzie się w niedzielę dnia 18. III. 28 r. o godz. 12-tej w lokalu p. Jankowskiego.

Na porządku obrad referat o sprawach i obowiązkach rentobiorców.

O liczny udział prosi

Zarząd.

Grodziecno. Zebranie miesięczne Tow. b. Powst. i Wojaków odbędzie się w niedzielę, dnia 18 marca br. o godz. 11,30 w lokalu p. Stienssa po zebraniu nastąpi wypożyczanie książek członkom Tow. z nowozałożonej biblioteki.

Wolność!

Zarząd.

Kurs dolara.

Warszawa, 14 3. Dolar 8.90 nieurzęd.
Za 100 zł w Gdańsku 57.57-57.64.
na Warszawę 57.47-57.58.

1 funt angielski	43.49	--
100 frank. szwajc.	171.67	--

Za redakcję odpowiedzialny: Walenty Stawicki w Nowemiście.

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

W sobotę, dnia 17. marca rb. o godz. 11 przed poł. sprzedawać będą w G. -townie u p. Stejny za gotówkę największą dającemu:

1 cielaka.

Szutalski, kom. sądowy w Lubawie.

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

W sobotę, dnia 17 3. 28 r. o godz. 12 w południe będą sprzedawać w Cichym u p. Władysława Olszowskiego za gotówkę największą dającemu:

1 szafę do rzeczy.

Nowemiasto, dnia 14. 3. 28 r.

Sommerfeld, kom. sądowy.

NAWOZY SZTUCZNE

AZOTNIAK, SALETRE CHILIJSKA, SUPERFOSFAT, TOMASYNE, SÓL POTASOWA, KAINIT, WAPNO NAWOZOWE na długoterminowy kredyt poleca

„ROLNIK“ w LUBAWIE, Telefon 39.

Liczba czynności 2. K. 1027.

Przetarg przymusowy.

Nieruchomość położona w Lubawie i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej

Lubawa tom VI karta 227a	271
" " VIII " 271b	383
" " XI " 383	495
" " XVII " 495	564
" " XIV " 564	4
Pijewo " I " 4	

na nazwisko Leona Kaniaka i jego żony Rozalji urodz. Regenbrecht łączącego obszaru 17 ha 92 a 15 m. stanowiącego gospodarstwo rolne z budynkami położonymi w Lubawie, czystego dochodu jako podstawy podatku gruntowego 39. Tal. 35 1/100 a podatku budynkowego 3, 18 talzostanie

dn. 28 czerwca 28 o godz. 9 przed poł. wystawioną na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój nr. 5.

Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 6 sierpnia 1927.

Lubawa, dnia 10 marca 1928.

Sąd Powiatowy.

Liczba czynności 2. K. 3126.

Przetarg przymusowy.

Nieruchomość położona w Straszewach i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Straszewy tom I. karta 20 na nazwisko Adama Olszakowskiego przebywającego w Warszawie, Smolna 13 lub w Poznaniu Kochanowskiego 17 łącznego obszaru 711 ha 47 a 32 m. stanowiącego majątek ziemski czystego dochodu jako podstawy podatku gruntowego 895. Tal. 84 1/100 z podatku budynkowego 2493 mk. zostanie

dn. 14 września 28 o godz. 10 przed poł. wystawioną na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój nr. 5.

Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 23 października 1926.

Lubawa, dnia 15. marca 1928.

Sąd Powiatowy.

Stadnik

do rozładu 17 miesięczny z mrodowej obory z papierami pochod. enta śliczny okaz za 150.0 zł do sprzedania.

HILLAR,

Troczki stacja kolejowa.

KANARKI

dobre śpiewaki i samiczki do chowu oraz i magiel do własnego użytku z kolbą ma na sprzedaż.

A. NEUMANN, Lubawa, kowal'ka 5.

ZGUBIŁEM

książeczkę wojskową

PATALON, Paóółtowo.

Liczba czynności 2. K. 8127.

Przetarg przymusowy.

Nieruchomość położona w Rudzie i w chwili wymienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Ruda tom I. karta 1 na nazwisko Felicjana Dolegi-Lewandowskiego przebywającego w Warszawie łączącego obszaru 195 ha 64 a 18 m. stanowiącego majątek ziemski czystego dochodu jako podstawy podatku gruntowego 423. Tal. 04 1/100 a podatku budynkowego 831 mk. zostanie

dn. 15 września 28 o godz. 10 przed poł. wystawioną na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój nr. 5.

Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 26 lipca 1927 r.

Lubawa, dnia 15 marca 1928.

Sąd Powiatowy.

JARMARK na konie i bydło

odbędzie się w Kurzetniku w środę, dn. 21. marca rb.

Kurlenda, sołtys.

Gospodarstwo

56 morgów dobrej ziemi z dobrymi budynkami kompletnym inwentarzem z małym deputatem zaraz na sprzedaż

Teofil Kroplewski, Tereszewo, pow. lubawski.

Mam od zaraz na sprzedaż

Gospodarstwo

30 morgów ziemi w tem 8 morg. laki z torfem, budynki maszynowe, żywy inwentarz, 26 tysięcy wpłaty resztę podług umowy.

JAN GRABOWSKI, Paóółtowo, pow. lubawski

FORTEPIAN

w dobrym stanie ma na sprzedaż

Gdzie wskaze eksp. „Drwęcy“

Uczniwą służącą

która umie gotować poszukuje Rogowska, Cukiernia Nowemiasto.

Poszukuję od 1-go IV. rb. porządnej

SŁUŻĄCEJ

do wszelkiej pracy domowej L. KOZIKOWSKA, Nowemiasto.

Poszukuję od zaraz

służącą

która samodzielnie i dobrze gotuje.

P. Jentkiewiczowa, skład białatów, Mostowa 1

Poszukuje od zaraz

CZELADNIKA

piekarskiego z długoletnią praktyką.

Władysław Mowka Lubawa, Rynek telefon 88

Walne Zgromadzenie

podpisanej Spółdzielni odbędzie się w czwartek, dnia 22 marca rb. o godz. 1 po poł. w lokalu bankowym z nast. porządkiem obrad:

1. Zagajenie.
2. Przeczytanie protokołu rewizyjnego i powzięcie uchwał w przedmiocie tegoż.
3. Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z czynności za rok 1927.
4. Przyjęcie bilansu, udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej oraz podział zysku.
5. Zmiana § 47 statutu.
6. Uchwały do art. 46 Ustawy o Spółdzielniach.
7. Uzupełnienie Rady Nadzorczej.
8. Wnioski członków bez uchwał.

Lubawa, dnia 12. marca 1928 r.

Bank ludowy Sp. z odp. ogr. w Lubawie

Rada Nadzorcza

Ks. Przet. Kaayca, prezes.

Młodzi CHŁOPAK

osza szkolny do wszelkiej pracy potrzebny od zaraz na owa 'zie

dawniej BERGA, w Zajaczkowie.

Siano koniczynne i słomę na paszę

kujuje Landw. Grosshandels-gesellschaft, Nowemiasto telefon 2.

Zamek starożytny

w Lubawie orsz wodna turbina

20 koni mocy w Zielnowie, na sprzedaż Zgłoszenia przyjmuję

Szulo, Zielkowo Młyn.

OBELGĘ

zrzuconą przedw. p. Agnieszki Michałsoe

odwołuje Antoni Brdys, Szczepankowo.

Walne zebranie

członków tow. Czerwonego Krzyża oddział Lubawa odbędzie się w wtorek, dnia 27-go III. rb. o godz. 20-tej w cukieralni p. Blocha.

Porządek obrad:

1. Zagajenie.
2. Wybór marszałka Walnego Zebrania.
3. Sprawozdanie członków zarządu i komisji rewizyjnej.
4. Wybór z rządu.
5. Walne głosy.
6. Udział wszystkich członków Czerwonego Krzyża prosi Zarząd

T. P. Cz. K. oddział Lubawa

J. Cieszyński

drogerja i skład farb. Nowemiasto, telef. 62.

poleca

po najtańszych cenach

Tapety

z najnowszymi deseniach i w wielkim wyborze

po kost, farby, kredy, lakiery.